

Одговори на често постављана питања у вези регистравања фактура у Централни регистар фактура – ЦРФ

Управа за трезор Републике Србије је на интернет страници:

<https://crf.trezor.gov.rs/docs/user/faq/#f1>

27. фебруара 2018. године објавила одговоре на најчешћа постављена питања у вези са обавезом регистравања фактура у Централном регистру фактура – ЦРФ.

Питања и одговори су груписани у три групе и то:

I. Функционална питања – 55 питања и одговора, с тим што смо питања означили словом „Ф“ и редним бројем питања;

II. Регистрација правних лица (ПЛ) – 16 питања и одговора, с тим што смо питања означили словом „Р“ и редним бројем питања, и

III. Техничка питања - 10 питања и одговора, с тим што смо питања означили словом „Т“ и редним бројем питања.

Словна ознака и број питања су истакнути црном бојом (болд) као и одговори на питања, с тим што су питања и одговори дати у изворној форми уз исправке очигледних правописних грешака.

I. Функционална питања

Ф1. Да ли се Правилник односи на фактуре које имају датум од 01.03.2018. или се односи на рачуне који су примљени од 01.03., а датум фактуре може бити из фебруара ? Да ли се такве фактуре региструју у ЦРФ ?

Правилник се односи на фактуре издате од 01. марта 2018. године.

Ф2. Да ли се и на који начин врши регистрација предрачуна, односно профактура, уколико је Уговором дефинисано авансно плаћање ?

Уколико је уговором дефинисано авансно плаћање 100%, може да се изврши регистрација профактуре и прати измирење. Уколико је дефинисан аванс који је мањи од 100%, региструје се профактура на износ аванса, а касније се региструје и сама фактура али на преостали остали износ за плаћање.

Ф3. Уколико правно лице врши синдикалну продају запосленима у институцијама које припадају јавном сектору, фактура се издаје на ту институцију а запосленима се од зараде обуставља припадајућа рата, да ли се ове фактуре региструју у ЦРФ ?

Није у питању комерцијална трансакција између приватног и јавног сектора, већ се као дужник појављује физичко лице, одредбе Закона и Правилника се не примењују на наведене трансакције.

Ф4. Које фактуре се региструју у ЦРФ ?

У ЦРФ се региструју фактуре у којима су Корисници јавних средстава (тип 0,1,2,4 и 6) дужници. На следећој страници можете видети који су то корисници:

<http://www.trezor.gov.rs/registar-kjs-cir.html>.

Ф5. Да ли ИДФ мора да буде наведен на фактури која се шаље дужнику, а која је претходно регистрована у ЦРФ ?

Не. Члан 9. Правилника о начину и поступку регистравања фактура, односно других захтева за исплату, као и начину вођења и садржају Централног регистра фактура"(Сл. Гласник РС број 7/2018) каже да се приликом регистрације фактуре уноси број фактуре, где је број фактуре позив на број одобрења из инструкције за плаћање, или број фактуре под којим је издата, у случају да није наведена инструкција за плаћање.

Ф6. Да ли се у ЦРФ региструју фактуре у којима су дужници јавна предузећа?

Не. Јавна предузећа су корисници јавних средстава (тип 7) и фактуре према њима се не региструју.

Ф7. Код броја фактуре уколико имамо модел 97, да ли у број фактуре уносимо 97 па ПБО ?

Не. У број фактуре уноси се само ПБО без 97.

Ф8. Да ли се и даље евидентирају обавезе кроз РИНО ?

Све фактуре издате до 28. фебруара евидентираће се кроз РИНО, као и њихово измирење. Ово важи за КЈС (тип 0,1,2,4 и 6). Јавна предузећа раде у систему РИНО као и до сада.

Ф9. Како се плаћају регистроване фактуре ?

Начин плаћања регистрованих фактура остаје исти као и до сада. Приликом регистрације фактуре потребно је пратити упутство за регистрацију на

<https://crf.trezor.gov.rs/docs/user/register-invoice>.

Ф10. Да ли привредни субјекти који пружају угоститељске услуге КЈС региструју такве фактуре ?

Да. Члан 2. тачка 1. Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама дефинише појам комерцијалне трансакције.

Ф11. Да ли правно лице може да има више администратора регистрованих у ЦРФ?

Да. Једно правно лице региструје једног администратора у организационој јединици Управе за трезор. Регистровани администратор самостално отвара друге корисничке налоге тј. локалне администраторе и локалне кориснике.

Ф12. Да ли се региструју обавезе добављача из иностранства ?
Не.

Ф13. Да ли су могућа делимична плаћања фактура ?
Да.

Ф14. Да ли су могућа плаћања путем спецификације већег броја рачуна ?
Да.

Ф15. Ко уноси књижна одобрења, дужник или поверилац ?
Поверилац уноси књижна одобрења и задужења.

Ф16. Да ли у ЦРФ треба да се региструју и накнаде зарада (боловање и сл.) које се рефундирају од РФЗЗО ?

Не. Овакве обавезе нису предмет регистрације у ЦРФ јер није реч о комерцијалним трансакцијама.

Ф17. Да ли пољопривредна газдинства евидентирају фактуре у ЦРФ ?
Само уколико је пољопривредно газдинство привредни субјект.

Ф18. Да ли су девизна плаћања предмет ЦРФ ?

Не.

Ф19. Да ли је потребно евидентирати сваку обуставу зараде, блокаду рачуна, обуставу пензије итд. ?

Не. Предмет ЦРФ су само комерцијалне трансакције.

Ф20. Да ли има упозорење ако увозимо фактуре које су већ евидентиране ?

Да. Није могуће пријавити исту фактуру два пута, позив ће бити одбијен са грешком.

Ф21. Да ли се предузетници региструју у ЦРФ ?

Да. Уколико обављају комерцијалне трансакције у којима су субјекти јавног сектора дужници.

Ф22. Да ли се региструје документ о задужењу за продате поклон картице ?

Не.

Ф23. Шта је ИДФ ? Да ли се наводи у инструкцији за плаћање ?

То је интерни број у информационом систему. Нигде се не наводи.

Ф24. Да ли је измирење новчаних обавеза за премије осигурања према друштву за осигурање потребно регистровати у ЦРФ ?

Не.

Ф25. Судови имају велики број фактура према затворима и КП домовима и од 01. јануара 2018. су укључени у систем за извршење буџета. Да ли су такве фактуре предмет регистрације у ЦРФ ?

Не. Те уплате имају карактер јавних прихода и уплаћују се са шифром плаћања 253.

Ф26. Да ли рокови плаћања остају исти као и за РИНО ?

Да. Рокови плаћања су дефинисани Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама.

Ф27. Да ли је могућа регистрација предрачуна ?

Да.

Ф28. Да ли је дефинисана улога приликом регистрације дужник/поверилац ?

Не. Региструје се правно лице/орган без назнаке да ли је у улози дужника или повериоца.

Ф29. Да ли су рефундације трошкова за електричну енергију, воду итд. предмет регистрације у ЦРФ ?

Не.

Ф30. Ко уноси измирење, дужник или поверилац ?

Измирење је аутоматско. Детаљније у корисничком упутству

<https://crf.trezor.gov.rs/docs/user/invoices/settlement>.

Ф31. Где се преузима Потврда за кориснички налог и ко може да преузме ?

Потврду преузимате у организационој јединици која је наведена у Захтеву за регистрацију. Уколико не преузима администратор већ друго лице, подноси се и Образац 5.

Ф32. Да ли постоји временско ограничење контроле за број фактуре ?

Не постоји, контрола је трајног карактера.

Ф33. Које се шифре плаћања користе за комерцијалне трансакције ?

Детаљи плаћања су доступни на

<https://crf.trezor.gov.rs/docs/user/invoices/settlement/#detalji-registracije-placanja>.

Ф34. Осигуравајуће куће, да ли као повериоци региструју своја потраживања ?

Не, јер услуге осигурања нису комерцијалне трансакције и исте се измирују са шифром плаћања 260.

Ф35. Да ли се компензације и цесије региструју у ЦРФ ?

Компензације се не региструју јер не постоји новчана трансакција. Код цесије први поверилац (цедент) фактуру отказује, а други поверилац (цесионар) извршава поновну регистрацију фактуре.

Ф36. Како се региструју асигнације ?

У Корисничком упутству је описан начин регистрације

<https://crf.trezor.gov.rs/docs/user/invoices/assign>

Ф37. Ако откажемо фактуру да ли је можемо поново регистровати под истим бројем фактуре и за истог дужника ?

Да

Ф38. Да ли се републичке административне таксе региструју у ЦРФ ?
Не. Таксе су јавни приход.

Ф39. Уколико се број фактуре у ЦРФ коју је поверилац регистровао разликује од броја на фактури коју је доставио дужнику, који број дужник уноси на платном налогу ?

Члановима 10 и 11. Правилника о начину и поступку регистравања фактура, односно других захтева за исплату, као и начину вођења и садржају Централног регистра фактура („Сл. Гласник РС“, број 7/2018) дефинисане су обавезе дужника.

Ф40. Да ли повериоци региструју обавезе ка јавним предузећима који у Евиденцији КЈС су тип 6 ?

Да.

Ф41. Да ли се финансијске трансакције евидентирају у ЦРФ ?
Не.

Ф42. Да ли систем сам уписује валуту плаћања ?

У систем се уноси датум издавања фактуре. Корисник плаћа фактуру у уговореном року. Рок за измирење новчане обавезе тече од датума пријема фактуре. Законом је дефинисано који су максимални рокови који могу бити предвиђени уговорима.

Ф43. Да ли се рачуни за телекомуникационе услуге морају регистровати у ЦРФ?

Да.

Ф44. Да ли постоји ограничење у броју налога које администратор може да отвори ?

Не, у овом тренутку.

Ф45. Да ли се обрачуни банака по постојећим уговорима и плановима отплате евидентирају у ЦРФ ?

Уколико су у питању рате за отплату кредита/лизинг, не региструју се јер су то финансијске трансакције.

Ф46. Да ли адвокати/судски вештаци региструју у ЦРФ трошковнике које подносе суду ?

Не, јер то нису комерцијалне трансакције.

Ф47. Како се региструју књижна одобрења и задужења ?

Описано је у Корисничком упутству на

<https://crf.trezor.gov.rs/docs/user/invoices/approvals>.

Ф48. Да ли локалне самоуправе у ЦРФ региструју фактуре за закуп пословног простора и грађевинског земљишта ?

Не. То су јавни приходи који се плаћају са шифром 253.

Ф49. Које су обавезе дужника ?

Обавезе дужника су описане на

<https://crf.trezor.gov.rs/docs/user/process/#duznik>

Ф49. Да ли је дефинисан рок за пријављивање фактуре у ЦРФ ?

Рок за пријаву фактуре није дефинисан, али је дефинисано када креће да тече рок за плаћање, 3 дана од пријаве фактуре у ЦРФ.

Ф50. Који је рок за пријаву испостављених ситуација с обзиром да је могуће да је испостављена у једном месецу а оверена у другом ?

Пријављивање фактура по испостављеној ситуацији се ради након овере исте.

Ф51. Да ли заводи за извршење кривичних санкција региструју фактуре према судовима ?

Не. У питању су јавни приходи.

Ф52. Шта се дешава са фактурама које су регистроване у пуном износу, а касније поверилац одобри попуст за плаћање пре рока ?

За фактуре са попустом постоји могућност смањивања износа фактура кроз књижна одобрења¹.

Ф53. Како и да ли се региструје фактура у којој је дужник јавно предузеће, али је уговор о преузимању дуга закључен са корисником јавних средстава који (тип 0,1,2,4 и 6) ?

Када је у питању овај тип асигнације, потребно је да поверилац региструје фактуру на новог дужника (асигнат) али уз инструкцију првог дужника (асигнант).

Ф54. Да ли се регресни захтеви уносе у ЦРФ ?

Не. Нису комерцијалне трансакције.

Ф55. Да ли је потребно да поверилац на фактури унесе ЈБКЈС дужника?

Закон не предвиђа било какву обавезу повериоца да мења садржај рачуна који се испоставља дужнику тако да не постоји обавеза навођења ЈБКЈС.

II. Регистрација правних лица (ПЛ)

Р1. До када ће трајати регистрација у ЦРФ ?

Регистрација у ЦРФ почиње од 6. фебруара и трајно је отворена. Обавештење о фази тестирања односи се на регистрацију фактура која ће трајати до 28. фебруара.

Р2. У којој организационој јединици Управе за трезор се врши регистрација ?

Регистрацију можете извршити у било којој организационој јединици по Вашем избору.

Р3. Како се врши предаја документације ?

Предаја документације врши овлашћено лице у организационој јединици Управе за трезор која је наведена у Захтеву за регистрацију.

Р4. Уколико приликом регистрације унесемо неки погрешан податак, на који начин можемо да извршимо исправку ?

¹ Код овог одговора Управа за трезор је користила термин „књишка задужења“, али је очигледно да се ради о „књижним одобрењима“, па смо тако и навели код овог одговора.

Потребно је да се обратите Управи за трезор која ће извршити отказивање Вашег захтева. Након тога поступак регистрације је потребно поновити.

**Р5. Како се преузима захтев за регистрацију у ЦРФ ?
Образац за регистрацију је у *on-line* облику. На страници**

<https://crf.trezor.gov.rs/register>

потребно је попунити и послати форму након чега Вам систем попуњен образац шаље на наведену *e-mail* адресу.

Р6. Ко попуњава поље ЈБКЈС приликом регистрације ?

ЈБКЈС попуњавају само корисници јавних средстава. За остале кориснике који се региструју, поље ЈБКЈС остаје празно.

Р7. Који ЈБКЈС наводи локална самоуправа у захтеву за регистрацију ?

Локалне самоуправе региструју све своје директне кориснике буџетских средстава. Дакле, приликом регистрације наводе ЈБКЈС за буџет (тип 0) и појединачно ЈБКЈС за сваки орган и службу (тип 1). ЈБКЈС (тип 0) видеће све регистроване фактуре за своје директне кориснике, док ће директни корисник видети само фактуре у којима је наведен њихов ЈБКЈС.

Р8. Где можемо да нађемо број организационе јединице Управе за трезор ?

Листа организационих јединица Управе за трезор се налази испод поља за унос.

Р9. Чији подаци треба да стоје у пољу подаци о администратору ?

Администратор може бити било које лице које овлашћујете за рад у систему у ваше име сагласно Правилнику.

Р10. Да ли се фирма мора регистровати на општини седишта ?

Регистрацију можете извршити у било којој организационој јединици Управе за трезор. Није неопходно да буде општина седишта фирме. Уколико за конкретну општину не постоји организациона јединица у списку, унесите најближу из списка који имате на регистрационој форми.

P11. Да ли документацију подноси овлашћено лице, администратор или може неко треће лице ?

Документацију може поднети или преузети и треће лице али уз Овлашћење за преузимање корисничког налога (Образац 5).

P12. Да ли је грешка уколико јавно предузеће приликом регистрације унесе ЈБКЈС ?

Не. Јавно предузеће има додељен ЈБКЈС у Управи за трезор и потребно је да га унесу приликом регистрације.

P13. Да ли се дужници региструју у ЦРФ ?

Да. Дужници су у обавези да пре плаћања фактуре или другог захтева за исплату провере да ли су исти регистровани у ЦРФ.

P14. Када се попуњава Образац 3 - Захтев за укидање приступа ЦРФ ?

Подноси се организационој јединици Управе за трезор када се захтева укидање приступа за правно лице/орган и подразумева деактивацију свих корисничких налога (на пример, угашено правно лице).

P15. Ко потписује Захтев за регистрацију директних корисника локалне самоуправе ?

Документацију потписује одговорно лице или законски заступник.

P16. Да ли се удружења грађана, тип КЈС 8 региструју у ЦРФ ?

Да, уколико као повериоци региструју фактуре према дужницима – КЈС тип 0,1,2,4 и 6.

III. Техничка питања

T1. Да ли је негде на сајту Управе за трезор доступна техничка документација за РЕСТ АПИ интерфејс за ЦРФ ?

Документација је доступна на страници за [integraciju](#).

T2. Да ли се приликом групне регистрације фактура добија извештај о ИДФ бројевима регистрованих фактура ?

Не. Фактура се у ЦРФ води према броју фактуре који је наведен приликом регистрације. То значи, да ће и приликом групне регистрације свака фактура имати онај број који је у фајлу наведен. Дужник је у

обавези да приликом плаћања на налогу за пренос у позиву на број одобрења наведе број фактуре под којим је регистрована у ЦРФ.

T3. Претраживачи које подржава апликација ?

Препорука је да то буду *Google Chrome, Mozilla Firefox* и *Microsoft Edge*.

T4. Да ли је дозвољена измена корисничког имена које је систем доделио ?

Да. Дозвољено је мењање корисничког имена.

T5. Шта значи порука „Корисник је већ одобрен на систему“ када отварамо корисничке налоге за запослене ?

Кориснички налог је јединствен у целом систему. Порука значи да то корисничко име већ постоји у оквиру неког правног лица (ПЛ) и потребно је изменити корисничко име уносом неког знака, броја итд.

T6. Шта значи статус корисничког налога неактиван? Како се активира ?

Активацију корисничког налога вршите на начин описан у Корисничком упутству

<https://crf.trezor.gov.rs/docs/user/login>.

T7. Шта значи порука „Није пронађен валидан активациони токен“ ?

Активациони линк застарева. Потребно је да активирате налог на начин описан у упутству

<https://crf.trezor.gov.rs/docs/user/login/#aktivacija-korisnickog-naloga>.

T8. Шта значи порука „Није могуће успоставити конекцију“ ?

Порука значи да апликација не може да се повеже на позадински (енг: *backend*) сервис, што се дешава уколико постоје проблеми са мрежним саобраћајем, уколико сервис није доступан (нпр. због испоруке нове верзије) итд. Потребно је да корисници сачекају неколико минута и да пробају поново.

T9. Да ли једно лице може бити администратор у више правних лица ?

Да, али за свако правно лице мора да поседује посебан кориснички налог.

T10. Да ли поверилац слањем групног уноса може регистровати фактуре за више дужника или се групни унос односи на слање више фактура за једног дужника ?

Групним уносом се могу регистровати фактуре за више дужника.